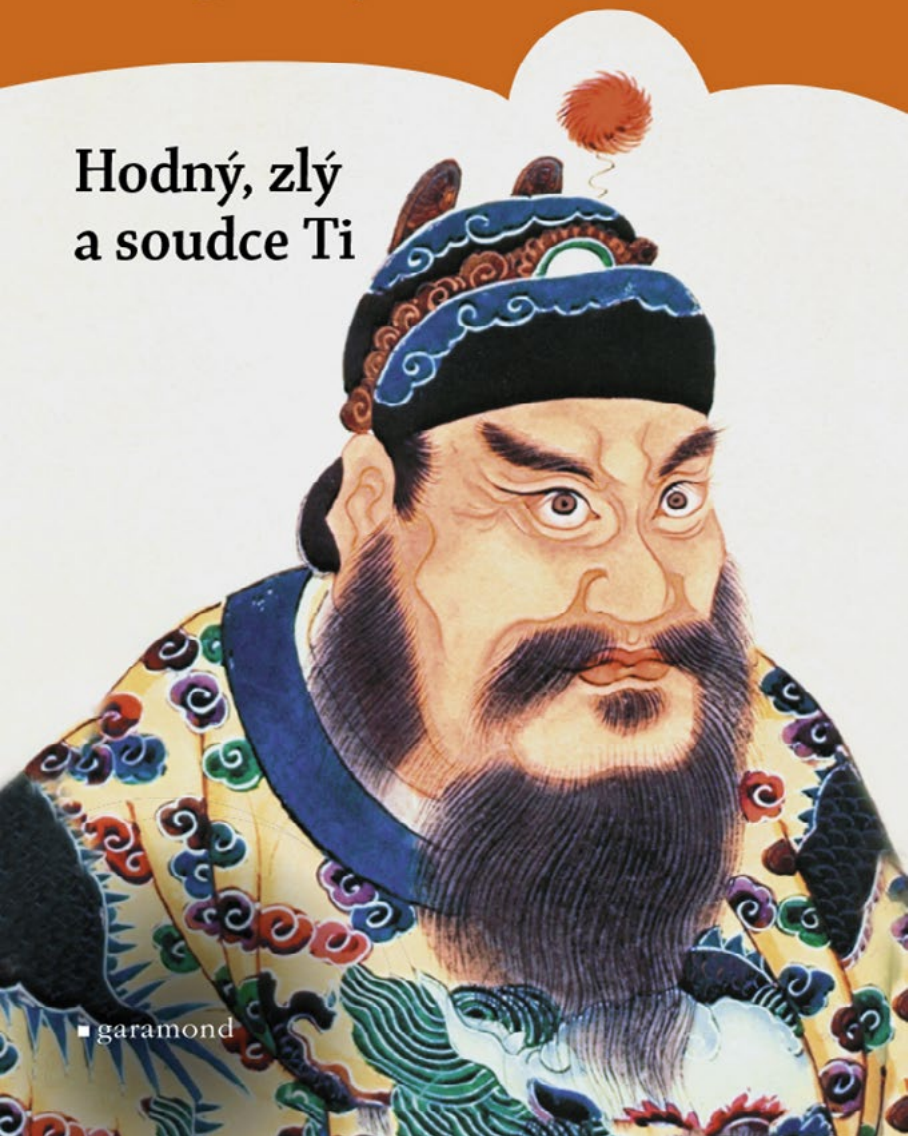

Frédéric Lenormand

Případy soudce Ti

Hodný, zlý
a soudce Ti

Případy Soudce Ti. Hodný, zlý a soudce Ti

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.e-garamond.cz
www.albatrosmedia.cz

■ garamond

Frédéric Lenormand

Případy Soudce Ti. Hodný, zlý a soudce Ti – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Frédéric Lenormand

Případy soudce Ti

Hodný, zlý a soudce Ti

Frédéric Lenormand

Případy soudce Ti

Hodný, zlý
a soudce Ti

HLAVNÍ POSTAVY

Ti Žen-ci, chanjüanský podprefekt

Tao Kan, Ma Žung a Tiao Tchaj, pobočníci soudce Ti

Wen Wen-fu, lékař trvale přidělený k soudu

Lu Miao, soudní tajemník

Kchun Jat-sen, dovozce čajových konvic

Paní Li Siao-chung (Ranní duha), manželka pana Kchuna

Cu Pang, kaligraf

Kchuo Hbitý štětec, veřejný písař

Čang Ping-ping, vysoký úředník na odpočinku

Neohrožený Chan, starý voják

Tou Jou-i, sluha starého Chana

Caj-fu (Železná paže), syn starého Chana

Druhý bratříček, synovec řezače nefritu

Případ se odehrává v roce 667 ve městě Chan-jüanu, nepříliš vzdáleném od hlavního města Tchangu. Soudci Ti je třicet sedm let.

V roce 740 zhanobili vykradači hrob císařovny Chua, které uřezali ruce, aby jí mohli ukrást zlaté náramky. Také jí vyřízli jazyk, aby zabránili jejímu přízraku stěžovat si ve snech živým. Přesto se nahý a zmrzačený přízrak paní Chua zjevil ve spánku jejímu synovi, pověděl mu o příkořích, která utrpěl, a podal mu přesný popis vykradačů. Aby upokojil mány své matky, princ jim rozpáral břicho, vnitřnosti nechal upéci a nabídl je nebožce jako oběť.

Charles Benn, *Chinas 's Golden Age,*
Everyday life in the Tang dynasty

I

*Soudce Ti koná líčení u chanjüanského soudu;
k velké radosti občanů přistoupí na korupci.*

Pro soudce Ti to byl den obvyklého slyšení. Soudní kalendář stanovil na každý měsíc několik zasedání, během nichž místní soudce přijímal stížnosti bez předběžné úmluvy, před polední rýží a po ní. Což znamenalo, že za ním se svými bezvýznamnými stížnostmi chodili všichni zdejší troubové. Začínalo to „ukradli mi kozu, Vaše Milosti“, pokračovalo „žena mi vlepila pohlavek, vyhubujte jí, vznešený soudce“ a končilo „z mé studny zmizela voda, musíte mi vykopat novou“.

„Vznešený soudce“ měl v ty dny chuť odejít do předčasného důchodu. A dokonce chuť vraždit, ale věděl až moc dobře, jak přísně schopní mandaríni zločiny trestají, a ten, který předsedal tomuto soudu, byl schopný převelice a nelákalo ho trestat sám sebe.

Oblékl si obřadní zelené roucho, na břicho si uvázal široký hedvábný opasek se vzorem téže barvy a na hlavu si nasadil černý čepec s naškrobenými křidélky. To byly tři doplňky, které symbolizovaly jeho postavení vysokého úředníka, spolu s úzkým plnovousem, jehož úkolem bylo stvrzovat autoritu významné osobnosti stejně rozumné jako elegantní až po konečky vousů.

V takové parádě velebně vstoupil do zcela prázdné jednací síně. Cítil se jako nedoceněný herec. K čemu je dobré oblékat si těžký brokátový šat a naškrobenou pokrývku hlavy, když se veřejnost už ani neobtěžuje dostavit? Jedině ke zjednání spravedlnosti, což pro bytost oddávající se obdivu všeho krásného a dobrého není zrovna uspokojujivá činnost.

Ale jaké spravedlnosti! Podle starých svršků poznal obvyklé stěžovatele, kteří mu přišli předložit své soudské spory. To už může rovnou jít vynášet rozsudky do chlívků! Snad aby byl rád, že Bělka potrkala Čerňušku, protože ta jí potají sežrala trávu, nebo že mezi kozími slečnami panuje rivalita kvůli přízni obecního kozla. To tedy ne.

„Nezatkli nějakého kapesního zloděje?“ zeptal se s nejasnou nadějí svého tajemníka.

Už skoro litoval, že tu nemá nějaké malé darebáky, které by mohl aspoň nechat zbičovat, aby si dodal zdání, že kolem sebe obnovuje nebeský řád. Lu Miao

bohužel naznačil hlavou „ne“. Pranýř zůstane dnes ráno stejně prázdný jako soudcova usoužená mysl.

Před zahájením slyšení mu tajemník předal návrh týkající se běžného řízení soudu. Bylo by zajímavé pročitit žaláře ja-menu, snad jen blechy se radují z přísnosti zadržených, kteří se tam hromadí a odpykávají si malé prohřešky. Lu Miao navrhoval propustit odsouzené, kteří si odseděli větší část trestu; předal nadřízenému jejich seznam.

Napsal do sloupců jména, důvody odsouzení a délku pobytu ve vězení, k čemuž připojil více či méně příznivý posudek. Spáchali jen bezvýznamné delikty; odsouzení k těžkým trestům se neváleli na náklady státu v pohodlných bambusových klecích: skuteční bandité napravovali své chyby v solných dolech a vrahové byli pod hradbami rozřezáváni na malé kousky, aniž by měli čas pozorovat, jak jim bělá vous.

Na seznamu bylo několik provinilců, které tak brzy propustit nemohli, protože by se to nelíbilo jejich obětem. Například Liou Dřevěná hlava podvedl sdružení soukeníků, které štědře přispívalo do pokladnic místodržitelství; Jednooký Čang při vynesení rozsudku urazil soud, což ke shovívavosti nevyzývalo; Dlouhonohý Maj za pobyt neplatil, protože jeho družka, prostitutka, podmazávala žalárníka – ten by ho nerad viděl propuštěného a zájmy drobného personálu se nesmějí pošlapávat. Zbývali jen jeden ubohý zlodějíček a jedno

hovořelo se zakrnělým mozkiem, bez nichž se rádi obejdou. Ti zaškrtl obě jména a připsal za ně poznámku „Omilostnění z moci podprefekta“.

„Ale upozorněte je, že při dalším výstřelku trest zdvojnásobím!“

Nechtěl, aby ti dva šťastlivci zaměňovali jeho laskavost za přílišnou shovívavost, která byla jeho filosofii na hony vzdálena. A rány rákoskou na chodidla recidivistů pokladnu ja-menu nic nestály.

Kaligraf Cu Pang, který obstarával u soudu krasopisání, čekal, až Ti dokončí razítkování dokumentu červenou tuší, než se i on přiblížil k pódiu. Byl to už nemladý člověk, jemuž se po obou stranách brady vlnil vous ve dvou dlouhých pramenech barvy pepř a sůl. Hlavu, která byla zřejmě holá, těsně obemykal dosti vysoký modrý čepec. Protáhlé oči vyjadřovaly inteligenci plnou potměšilosti, ne-li vypočítavosti.

Jeho úkolem bylo opisovat hlášení zasílaná na prefekturu: stálí zaměstnanci škrábali jako dikobraz, což nešlo dohromady s literární úrovní významného okresního činitele, jako byl Ti Žen-ci. Dotyčný Cu Pang byl umělec se skvělou pověstí, říkalo se o něm, že si dopisuje s nejslavnějšími vzdělanci říše. Vlastnil jedinečnou sbírku autogramů, v níž bylo mnoho pochvalných dopisů týkajících se jeho osoby, podepsaných těmi nejkrásnějšími rukopisy. Ti si už dlouho sliboval, že si ji někdy prohlédne, ale Cu Pang žil

v náboženské komunitě mimo město a soudcovy podprefektské povinnosti až doposud převládaly nad zvědavostí, čemuž jeho ženy, když byly špatně naložené, říkaly „lenost“.

Kaligraf se uklonil tak hluboko, jak jen mu dovolily ztuhlé klouby, a oběma rukama soudci podal báseň, napsanou na široký list prvotřídního papíru z vláken zralé moruše, který byl již sám o sobě cenným majetkem.

„Na jaký je to námět?“ zeptal se soudce Ti s okouzleným výrazem vzdělance, jemuž věnovali jako obětinu nádherně vykreslené znaky. „Bezpochyby na bukolické procházky ve vašem krásném kraji?“

„Ženské ctnosti v rámci manželství,“ odpověděl Cu Pang, který ten text opsal z příručky pro mladé dívky, již ženichova rodina velmi často zařazovala mezi svaatební dary.

Ti tím byl nadšen, nechá to dílko vystavit v hlavní místnosti svých soukromých komnat, tak aby ho jeho manželky měly stále na očích. Velkými tahy tmavé a hladké tuši nechal umělec svůj štětec pobíhat s obratností, která svědčila o kultivovanosti a osobnosti umně vytríbené studiem a prací. Snoubila se tu svěžest mládí s moudrostí zralého věku, vytvářely spolu harmonii, která z díla vyzařovala.

Ti několikrát zopakoval své díky, šťastný, že dostává nezištné svědectví úcty, a potom požádal tajemníka Lu Miaa, aby navýšil tomu dobrému muži

cestovné: oddaní spolupracovníci státní správy si přece nebudou unavovat nohy, když mají jít pracovat do města a nemohou si dovolit služby tahouna ručního vozíku.

Před pódiem vystřídal kaligrafa pán střízlivě oblečený v pěkném hnědém sukně, nepříliš obnošeném. Podle oblečení i podle způsobů plných důstojnosti Ti uhodl, že nemá co do činění ani s venkovánem, ani s kramářem. Solicitor mu podal oficiální vizitku složenou do harmoniky tak, že tvořila deset stránek. Na několika byly pozdravné formule přizpůsobené různým příležitostem. Na druhé stránce stálo jméno jejího majitele, „Kchun Jat-sen, obyvatel Chan-jüanu“, a celá řada zbytečných komentářů. Ten konvenční text znamenal „náležím bohatému neurozenci, který si myslí, že ve městě hraje významnou úlohu“. Nabubřelost formule a tlustý papír nešly dohromady s neokázalým vzhledem stěžovatele, který tu klečel před pódiem.

„Vy jste vážený pan Kchun?“ zeptal se Ti.

Návštěvník odvětil, že je jen správcem váženého pana Kchuna.

„Mému pánovi oznámili, že ho zabijí, snažně prosí Vaši Excelenci o pomoc!“ řekl správce hlasem, jehož prosebný tón měl naznačovat paniku prožívanou jeho pánem.

„A proč mi to nepřišel říci sám?“ řekl Ti. „To se mu špatně ohýbají kolena?“

„Kchun Jat-sen se zavřel ve svých komnatách, aby tomu vrahovi unikl, vznešený soudce.“

„To není důvod, aby byl ke svému soudci neuctivý. Smrt si ho vyčenechá všude, kde bude, není to něco, před čím se dá donekonečna utíkat.“

Když Ti přinášel obětiny bohu spravedlnosti, nespokojil se s tím, že by poslal sluhu s vodnicí a s omluvným vzkazem.

„Já vycházím, jen když jde o krvavý zločin. Ujisti svého pána, že mě u sebe uvidí, až bude jeho případ vážný.“

Pokynul správci, aby uvolnil místo, a věnoval se běžným otázkám, které se na něj snesly jako kobylky na pole široku.

Právě uzavíral se svým obvyklým mistrovstvím ožehavý případ krádeže zeleniny na trhu, když se ten dotěra objevil znovu, a opět sám. Správce tvrdil, že jeho pán umírá úzkostí, vznešený soudce už ho může považovat za mrtvého. Kromě toho přinášel pěkný stříbrný slítek zabalený do kusu šarlatového hedvábí jako odškodné pro Jeho Excelenci za to, že se musí někam trmácet.

„A teď ještě pokus o úplatek!“ pomyslel si soudce. Už dlouho ho nepodmazali, začínal si myslet, že u zámožných cyniků klesá v kurzu. Slíbil, že někdy přijde, jestli bude mít čas, a poradil velkorysému panu Kchunovi, aby se nenechal příliš rychle pohltit